

30 sep 2025 -09:01

1 op 2 zorg- en hulpverleners wil job uitoefenen tot aan pensioen maar stress en uitputting loeren om de hoek

De nationale welzijnsenquête Be.well.pro, gecoördineerd door de FOD Volksgezondheid in samenwerking met Sciensano, liep van 13 januari tot en met 23 maart 2025. Dit initiatief heeft als doel het werkgerelateerde psychologische welzijn van zorg- en hulpverleners in België in kaart te brengen en de evolutie ervan op te volgen.

Een nationale enquête gedragen door professionals uit het werkveld

Be.well.pro, de Welzijnsbarometer, werd actief gesteund door zorginstellingen en overheden en mobiliseerde bijna 35.000 deelnemers uit meer dan 40 verschillende beroepsgroepen: personeel van ziekenhuizen en woonzorgcentra, eerstelijns werkers, specialisten in de geestelijke gezondheidszorg en medewerkers uit de sociale hulpverlening.

Belangrijkste bevindingen

Uit de enquête blijkt dat veel medewerkers in de Belgische gezondheids- en welzijnssector positieve werkelementen ervaren zoals sociale steun, autonomie en verbondenheid. Tegelijkertijd zijn er belangrijke aandachtspunten rond burnout, jobretentie en de balans tussen werk en privéleven.

- Risico op burn-out: 12,5% van de respondenten loopt een (zeer) hoog risico op burn-out. Vooral jongere leeftijdsgroepen (25-44 jaar) en bepaalde beroepsgroepen, zoals verpleegkundigen en artsen in opleiding, scoren hoog.
- Uitputting: 41,4% van de respondenten voelt zich mentaal of fysiek uitgeput door het werk.
- Tevredenheid en waardering: 8,4% van de respondenten is weinig tevreden over het werk; 25% voelt zich onvoldoende gewaardeerd.
- Jobretentie: Slechts de helft van de respondenten ziet zichzelf tot aan het pensioen in de huidige job blijven. Toch zou driekwart dit wél willen doen als het werk aangepast wordt.
- Werk-privébalans: 68,6% van de respondenten ervaart dat het werk een negatieve invloed heeft op het privéleven.

Het volledige rapport bevat ook de gedetailleerde resultaten per beroepsgroep.

Aanbevelingen

Alle beleidsniveaus, beroepsgroepen en de instellingen op het mesoniveau krijgen toegang tot de gedetailleerde resultaten die voor hen relevant zijn en hen in staat stellen om gerichte maatregelen te nemen die inspelen op de noden op het terrein. Uit de resultaten blijkt dat structurele actie nodig is om het welzijn van zorgprofessionals te versterken. De onderzoekers formuleren de volgende aanbevelingen:

- Investeer in leiderschap dat mentaal welzijn vooropstelt. Leidinggevendenden spelen een cruciale rol in het creëren van een gezonde werkomgeving. Opleidingstrajecten moeten niet alleen managementvaardigheden versterken, maar vooral inzetten op mensgericht en welzijnsgericht leidinggeven.
- Versterk structureel de werk-privébalans. De hoge scores op negatieve impact van werk op het privéleven tonen dat veel professionals kampen met structurele overbelasting. Aanpassingen in werkorganisatie, werkduur en dienstroosters zijn noodzakelijk. Maatregelen zoals rotatiemodellen, intervisie, caseloadbeheer en psycho-educatie rond grenzen stellen, zijn daarbij essentieel, zeker voor jongere medewerkers en klinisch intensieve beroepen.
- De resultaten tonen dat noden sterk variëren per beroepsgroep én per leeftijdscategorie. Een eenvormig welzijnsbeleid volstaat niet. Specifieke noden van jonge instromers (bv. artsen in opleiding) vragen een andere aanpak dan medewerkers in latere loopbaanfasen. Denk bijvoorbeeld aan mentorschap en startende coaching trajecten.

Welzijn als fundament van geïntegreerde zorg

De COVID-19-pandemie heeft de bestaande druk op de sector nog vergroot en bijgedragen aan het groeiende personeelstekort. De inzichten die de nationale enquête biedt, zijn onmisbaar binnen het kader van het internationaal erkende *Quintuple Aim-model*, dat een gezondheidszorgsector vooropstelt waarbij alle betrokken organisaties en beleidsniveaus streven naar betere gezondheidsuitkomsten, verhoogde patiëntervaringen, efficiëntere inzet van middelen, meer rechtvaardigheid in de zorg én het welzijn van zorgverleners. Door het welzijn van zorgprofessionals centraal te stellen, versterken we de kwaliteit en duurzaamheid van het hele zorgsysteem.

Een hefboom voor beleid en praktijk

De enquête vormt een bron van informatie om het verhogen van het welzijn in het kader van de geïntegreerde zorg te kunnen opvolgen.

Alle beleidsmakers, net als de beroepsverenigingen, zullen de rapporten met de belangrijkste bevindingen voor hun niveau ontvangen. Dit kan de basis vormen van gerichte maatregelen om het welzijn van de zorg- en hulpverleners te verbeteren.



<https://www.health.belgium.be/nl/www.bewellpro.be/resultaten>

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Annelies Wynant
Woordvoester (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Justine Cerise
Woordvoester (FR)
+32 (0)499 27 40 30
+32 (0)2 524 99 13
justine.cerise@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 (0)2 524 99 21
+32 (0)475 93 92 71
vinciane.charlier@health.fgov.be

